

فراتر از خبر

چگونه لوازم خانگی یکی یکی از زندگی ایرانیان حذف می‌شوند؟

راديو فردا

کمتر از یک دقیقه پیش



گرانی‌های سرسام‌آور به ساده‌ترین نیازهای روزمره مردم رسیده و امکانات اولیه پیشین را که زمانی از آن‌ها بهره‌مند بودند، یکی یکی از دایره استفاده خود خارج می‌کنند

گرانی فزاینده قطعات و خدمات تعمیر در ایران باعث شده که تعمیر وسایل خانگی برای بسیاری از خانوارها به هزینه‌ای سنگین و گاه غیرقابل پرداخت تبدیل شود و در نتیجه، کاهش قدرت خرید، نه تنها دسترسی مردم به کالاهای نو را کاهش داده، بلکه امکان نگهداری و استفاده از وسایل موجود را نیز محدودتر کرده است.

در این شرایط، شبکه‌های اجتماعی از ویدئوهایی پر شده که تعمیر لوازم خانگی را آموزش می‌دهند؛ یکی می‌گوید جاروبرقی را چگونه تعمیر کنید، دیگری هم تعمیر دستگاه آبمیوه‌گیری را آموزش می‌دهد.

این ویدئوها در کنار گزارش‌های رسانه‌ها، تصویری از افزایش بی‌سابقه هزینه تعمیر لوازم خانگی در ایران به دست می‌دهد.

روزنامه «شرق» در گزارشی با عنوان «فقر تعمیراتی؛ زندگی با وسایل خراب»، علت چنین وضعیتی را گرانی قطعات و خدمات اعلام کرده و به نقل از غزل، یک کارمند بانک، نوشته که هزینه تعمیر کولر خودرو به حدود ۲۰ میلیون تومان رسیده است.

این شهروند گفت: «چند سال پیش با این عدد می‌توانستیم یک ماشین بخریم و حالا پول تعمیر باید بدهیم». این کارمند بانک با وجود شاغل بودن، نتوانست هزینه تعمیر کولر خودرو خود را تامین کند و مجبور شد که از وسایل حمل‌ونقل عمومی استفاده کند تا «هوا خنک‌تر شود».

روزنامه شرق نوشت که این فقط داستان یک کولر خودرو نیست، بلکه در بسیاری از خانه‌ها، وسایلی وجود دارند که خراب شده‌اند اما به تعمیرگاه برده نمی‌شوند و این لوازم محدود به اتو و بخاری و مایکروفر نیست و گاهی حتی به لباس و کیف و کفش هم می‌رسد.

این روزنامه تاکید کرد که در بسیاری از خانواده‌ها، خرابی وسایلی مانند ماشین لباسشویی، جاروبرقی یا تجهیزات پخت‌وپز به افزایش کار بدون مزد زنان منجر می‌شود و در نتیجه، این موضوع جنبه تبعیض جنسیتی نیز پیدا می‌کند.

علی‌اصغر سعیدی، جامعه‌شناس اقتصادی، به شرق گفته که این وضعیت به دلیل افزایش هزینه‌های خوراکی خانوارها نسبت به هزینه‌های غیرخوراکی است. او افزود: «اگر درآمد خانوار برای نیازهای فوری‌تری مانند خوراک، مسکن، دارو و آموزش کافی نباشد، تعمیر حتی زمانی که از نظر بلندمدت به صرفه است، به تعویق می‌افتد». در چنین شرایطی است که برخی مجبورند خودشان دست به کار شوند.

اشاره به افزایش هزینه‌های خوراکی در شرایطی است که از زمان اجرای طرح حذف ارز ترجیحی ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومانی برخی کالاهای اساسی و پرداخت کالابرگ الکترونیکی به مردم، گزارش‌ها و آمار نشان می‌دهد که افزایش قیمت اقلام مشمول کالابرگ از رقم یارانه پرداختی به شکل چشمگیری پیشی گرفته است.

افزایش «تقلب» و تعمیرکارانی که جای فروشندگان را گرفته‌اند

اما این اولین بار نیست که رسانه‌های ایران نسبت به وضعیت آشفته گرانی لوازم خانگی در ایران هشدار می‌دهند. آبان پارسال، روزنامه «هم‌میهن» گزارش داد که شرایط بازار لوازم خانگی باعث شده که روزگار فروشندگان به سختی بچرخد و در مقابل، تعمیرکاران جای آن‌ها را بگیرند.

این روزنامه افزود: در عرض چند ماه، قیمت لوازم خانگی تا ۱۰۰ درصد و حتی برخی برندهای خاص «بیش از ۱۰۰ درصد» افزایش یافت.

همچنین صداوسیما جمهوری اسلامی از «افزایش تقلب در بازار لوازم خانگی» خبر داد و با پخش گزارشی، یک کارگاه غیرقانونی را نشان داد که در آن یخچال‌های کهنه تبدیل پس از تعمیر به عنوان یخچال نو به بازار عرضه می‌شدند.

در شرایطی که بحران گرانی‌ها این روزها به تمامی کالاهای مورد نیاز مردم ایران گسترش یافته، دولت مسعود پزشکیان، گرانی‌ها را «پیامد طبیعی» وضعیت جنگی کنونی می‌داند.

رئیس‌جمهور ایران در اظهارات اخیر خود به تأثیر محاصره دریایی آمریکا علیه بنادر ایرانی اشاره و اعلام کرد که «راه را برای ورود کالا بسته‌اند و باید بچرخیم تا کالا را از راه دیگر وارد کنیم».

بر اساس برآورد وزارت دفاع آمریکا، ایران تنها در دو هفته اول محاصره دریایی که فروردین‌ماه برقرار شد، از ۴.۸ میلیارد دلار درآمد نفتی خود محروم شده است.

کاهش سطح برخورداری مردم از امکانات

علی اصغر سعیدی، جامعه‌شناس اقتصادی، درباره پیامدهای وضعیت کنونی نیز گفت که گاهی شخص نه وسیله را تعمیر می‌کند و نه جایگزین، بلکه سطح برخورداری خود را کاهش می‌دهد.

او به عنوان نمونه، افزود که مردم در این شرایط «از یک اتاق بدون وسیله سرمایشی استفاده نمی‌کند، لباس آسیب‌دیده را کنار می‌گذارد، با خودروی دارای نقص رفت‌وآمد می‌کند یا یک وسیله خانگی را از زندگی روزمره حذف می‌کند».

در مجموع، گرانی‌های سرسام‌آور به ساده‌ترین نیازهای روزمره مردم رسیده و امکانات اولیه پیشین را که زمانی از آن‌ها بهره‌مند بودند، یکی‌یکی از دایره استفاده خود خارج می‌کنند.

این مطلب بخشی از:

فراتر از خبر

بایگانی

اقتصاد ایران